

valget har taget, men det forekommer mig dog, at det beroer paa en Misforstaaelse, naar han ikke antager, at Indstillingen fra Udvalget er en af de Maader, hvorpaa man tager Lovforslag af Dage. Betrages Udvalgets Indstilling, tilintetgjøres derved hans Forslag; Antagelsen af Indstillingen er det Samme som Lovforslagets Forkastelse i en mildere Form; hvad der naturligviis ikke kan være Noget at erindre imod, da den ærede Forslagsstiller er tilfreds dermed; han har ikke Noget imod, at Lovforslaget forkastes, naar det blot skeer paa en høflig Maade; det forekommer mig imidlertid, at det Retteste er, at det kommer til at staae aldeles klart, at det er Forholdet. Saaledes som Lovforslaget foreligger, er det jo aabenbart, at det i flere Punkter lider af en saadan Uklarhed, at det ikke er muligt ret at vide, hvad den ærede Forslagsstiller har tilsigtet dermed. Hvad der navnlig for mig er Gjenstand for Tvivl, det er, hvad der skal forstaaes ved „de Kaldsberettigede“, om der derved skal forstaaes saadanne, der have Ret til at indstille. Er dette Mening, vil Lovforslaget slet ikke behøves, da de, som indstille, ikke behøve at tage Hensyn til andre Ansøgere end dem, som de finde, der er Anledning til; de Indstillingsberettigedes Frihed i at tage Hensyn og ikke at tage Hensyn behøver en Lov aldeles ikke at udvide, thi i den Henseende tage de sig den størst mulige Frihed. Der kan saaledes være Ansøgere, som i mange Henseender, naar man skal dømme efter deres Anbefalinger, efter den Tid, hvort de have virket i Skolevæsenets Tjeneste osv., staae langt over Andre; men det generer aldeles ikke de Indstillingsberettigede ikke at tage Hensyn til slige Ansøgere. Menes der altsaa med de Kaldsberettigede de Indstillingsberettigede, kan jeg ikke see, at en Lovbestemmelse behøves. Men mener man derimod dermed dem, som, efterat Indstilling er skeet, bestemmes, hvo der skal have Kaldet, vil jeg ikke nægte, at Loven har en vis Betydning, men saa er den tillige saa ufuldstændig, at man ikke kan gaae ind paa den. Loven af 8de Marts 1856 indeholder nemlig den Bestemmelse, at der skal indstilles 3, og at den, der besidder i Embedet, kan vælge 1 blandt disse 3; men naar f. Ex. ingen af disse tre Ansøgere har været saa længe i Embe-

det, at man behøver at tage Hensyn til hans Ansøgning, er det saa Meningen, at den, som skal kalde, kan vælge ud af den anden Masse, hvem han vil, eller skal der skee en ny Indstilling? Dersom en af de 3 Indstillede er i det Tilfælde, at han ikke har været længe nok i Embedet, vil Forslaget heller ikke have nogen Betydning, da de Kaldsberettigede jo ikke ere forpligtede til at vælge mere end Een af dem, der indstilles. Det forekommer mig derfor, at for de Tilfælde, hvor Loven kunde have nogen Betydning, nemlig naar den Paagjældende ikke har været saalænge i Embedet, som Lovudkastet forudsætter, vil det være nødvendigt tillige at tage en anden Bestemmelse. En æret Rigsdagsmand (Kraiberg) har meent, at der var forskjellige Maader, hvorpaa der kunde raades Bod paa de bestaaende Ulemper, og han har i den Henseende opstillet trede Maader, hvoraf de to være en Forbedring af Skolelærerembederne og Fastsættelsen af Alderstillslæg, men disse to Ting falde aldeles sammen, idet Alderstillslæg kun er en Form, hvorved Skolelærernes Vilkaar forbedres. Men derhos troer jeg, at den ærede Rigsdagsmand misforstaaer Stemningen, dersom han troer, at man, efter Alt hvad der er gjort ved Loven af 8de Marts 1856, kan tænke paa at komme med en ny Lov, der end hyderligere skulde forbedre Skolelærernes Stilling. Paa mange Steder, og navnlig i Njøbstæderne, er der af Hensyn til Folkethingets Indstillinger — som i den Henseende gik langt videre end Regeringsforslaget — skeet saa betydelige Forbedringer af Skolelærernes Vilkaar, at der kun ad administrativt Veie kan være at foretage Et og Andet, idet de Lovbestemmelser, som indeholdes i Loven af 8de Marts 1856, ere med en vis Skjønsonhed bragte til Anvendelse saaledes, at man af Hensyn til vedkommende Communalbestyrelses Indstilling tidt ikke har udtømt den fulde Bemyndigelse, som Loven af 1856 har givet, men fastsat ringere Beløb, som man troede svarede til vedkommende Communes pecuniære Kræfter. Den tredje Maade, hvorpaa den ærede Rigsdagsmand formeente, at man kunde forandre den nu bestaaende Tingenes Tilstand, var at forhøje Skolelærdenes Reguleringssummer, hvorom der paa mange Steder skulde være ført Klage.